

ляватъ неговото вдъхновение. И въ пай-рано замисленото му творение, въ лично нему най-обичната поетическа рождба, *Задушница* (*Dziady*), както и въ по-послѣднитѣ му, тѣзи два мотива, личното му нещастие и нещастieto на полския народъ, лежатъ въ основа на творенията му. Нещастната любовъ довела Мицкевича до отчаяние, родила въ ума му мисль за самоубийство, и тази мисль той подхваща като мотивъ за своята поема *Вампиръ*, въ която единъ самоубиецъ, въ образъ на вампиръ, съ вледенено сърдце и мъртвешки очи, всѣка година на *зaduшница* излиза изъ гроба и броди по свѣта да дири своята възлюбена. Слѣдъ като я намира и отново прѣживѣва съ нея прѣжнитѣ страдания, той пакъ, както и приживѣ, се самоубива — и се връща наново въ гроба „съ кървава, сѣкашъ туку що раскъсана грждъ“. — Отъ такъвъ единъ отчаено романтически замисль за поема, по вкуса на най-разбурменитѣ гробокопателни приказки и поеми на нѣмскитѣ романтици, въ които дѣйствующи лица се явяватъ цѣли дузини зли и добри духове, съ врѣме у Мицкевича узрѣва плана на *Задушница*. Както обяснява самъ той, названието *Задушница* е заето отъ литовския едноврѣмешенъ обичай на празника на мъртвитѣ, по католишки обредъ падащъ на 12 ноемврий, когато народътъ се събиралъ нощемъ на гробищата да пирува, въ честь на умрѣлитѣ и за успокоение на тѣхнитѣ мжки. Поемата е планирана да се напише въ четири части. И наистина ний имаме четири части, едни пълни а други откъслечни, отъ които третата часть нѣма абсолютно никакво отношение къмъ другитѣ. Въ първата и въ втората части се описва главно народния обичай на *зaduшница*, намѣстѣ въ извънредно пластични картини и образи, а въ четвъртата часть е възпѣна споменѣтата вече нещастна любовна история на Мицкевича. Тая четвърта часть отъ *Задушница*, въ която сж излѣни вѣсторженитѣ пориви на безумна любовна страсть, заема особено мѣсто между любовнитѣ поеми не само въ полската поезия. Резигниранитѣ любовни излияния на Петрарка, Хайне и Мюссе блѣднѣжатъ прѣдъ всепожирающия пламъкъ на воплитѣ и любовний вѣсторгъ на Мицкевича, както блѣднѣй закѣснѣлия на небето мѣсецъ, прѣдъ огненитѣ лучи на изгрѣваще слънце. Густавъ, хероятъ на I, II и III часть отъ *Задушница*, като човѣкъ е нескопосенъ, както сж неско-